

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Ion GUZUN
Boris TALPĂ
Anatolie ȚURCAN

a examinat admisibilitatea în principiu a recursul ordinar declarat de avocata Iftodi Elvira în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 decembrie 2022, în cauza penală privind-l pe

ȘARAGOV Mihai XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.08.2021 – 28.06.2022;

Instanța de apel: 27.07.2022 – 14.12.2022;

Instanța de recurs: 26.04.2023 – 05.07.2023.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central, din 28 iunie 2022, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Șaragov Mihai a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în coroborare cu prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 an

Executarea pedepsei aplicate lui Șaragov Mihai a fost suspendată condiționat conform art. 90 alin. (1) Cod penal cu stabilirea unei perioade de probațiune de 2 ani.

S-a încasat de la Șaragov Mihai în beneficiul părții vătămate Rabii Galina prejudiciu material în mărime de 4210 lei.

A fost soluționată chestiunea privitor la corpurile delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Șaragov Mihai, a fost condamnat pentru, că în perioada de timp de la 01.07.2021 orele 23:00 până la 02.07.2021 orele 04:30, aflându-se în ospeție la Rabii Galina, domiciliată în XXXXX, acționând cu intenția îndreptată spre sustragerea bunurilor altei persoane, fiind conștient de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, observând într-un dormitor, unde dormea Rabii Galina, pe noptieră un telefon mobil de model „Samsung Galaxy A20 s”, folosindu-se de faptul că nu este observat de nimeni, având acces liber, a sustras acest

telefon mobil cu XXXXX și XXXXX, la preț de 4000 lei, în care era instalată cartela SIM cu nr. XXXXX la preț de 30 lei, husă la preț de 180 lei și cu bunul sustras s-a eschivat de la fața locului, cauzându-i astfel pârții vătămate Rabii Galina o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 4210 lei.

Respectivele acțiuni au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu calificativele furtul, adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi soluții de condamnare a lui Șaragov Mihai pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la închisoare reală pe termen de 1 an 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, dat fiind că instanța de fond la aplicarea pedepsei nu a ținut cont de personalitatea acestuia, anterior fiind atras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunilor similare, având antecedente penale nestinse, iar la 01.07.2021 din nou a comis fapte penale.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 14 decembrie 2022, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în latura pedepsei penale și s-a pronunțat o soluție nouă prin care Șaragov Mihai a fost recunoscut vinovat și condamnat pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal prin aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, în latura încasării prejudiciului material și corpurilor delictive s-au păstrat dispozițiile sentinței.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptată de către inculpatul Șaragov Mihai în corespundere cu alin. (3) a respectivei norme, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, prin care a recunoscut integral faptele imputate prin învinuirea din rechizitoriu (f. d. 159).

Astfel, în cadru urmăririi penale cât și la faza dezbaterilor judiciare în instanța de fond, inculpatul a recunoscut integral faptele săvârșite, ce au fost constatate prin probele administrate, depunând declarații benevole în ce privește circumstanțele comiterii lor. Împrejurările expuse de inculpat coroborând întru-tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al concludenței, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce, cu expunerea lor nemijlocită în conținutul sentinței pronunțată pe caz, motivare pe care instanța de apel o acceptat-o și pentru a evita repetarea ei inutilă o însușit-o.

Drept urmare a celor invocate și constatând ca fiind dovedită fapta imputată inculpatului, instanța de apel a reținut lipsa unei motivări plauzibile a temeiurilor de fapt ce ar determina aplicabilitatea cazului din speță a dispozițiilor art. 90 Cod penal, recunoașterea vinovăției cu judecarea cauzei într-o procedură simplificată și căința

sinceră, constituind împrejurări în temeiul cărora inculpatul a beneficiat reducerea limitelor de pedeapsă, ce nu mai puteau fi apreciate drept circumstanțe atenuante a cauzei, care ar determina suspendarea executării pedepsei închisorii, or în caz contrar acestora li se dă o apreciere dublă.

În acest context instanța de apel a indicat că la stabilirea pedepsei pentru fiecare persoană vinovată în parte, instanța de judecată este obligată să se conducă de cerințele stabilite de lege, sau altfel spus, de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, la fel de fapta și împrejurările în care aceasta a fost comisă.

La acest capitol, instanța de apel a menționat că, deși, legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Pe când, în speță este incertă soluția privind aplicabilitatea art. 90 Cod penal în privința lui Șaragov Mihai, care anterior a mai fost condamnat pentru comiterea faptelor similare, având antecedente penale nestinse, el a săvârșit o nouă infracțiune, pentru care legiuitorul a prevăzut și pedeapsa închisorii.

Astfel, la deliberarea asupra categoriei și termenului pedepsei penale prin prisma art. 61 Cod penal potrivit căruia, pedeapsa este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, având drept scop corectarea lui cu restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, în raport cu prevederile art. 75 Cod penal și recomandările Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 ”Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”, instanța de apel a ținut cont de personalitatea inculpatului care nu este la prima abatere de la legea penală, anterior fiind condamnat inclusiv și pentru infracțiuni similare (f.d. 43), nu se află la evidența medicului psihiatru (f.d. 65), însă se află la evidența medicului narcolog ca consumator de substanțe psihotrope (f.d. 66), nu este angajat în câmpul muncii, ceea ce determină înăsprirea pedepsei aplicate lui Mihai Șaragov, prin excluderea dispozițiilor art. 90 Cod penal, stabilindu-i în coroborare cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ținând cont de dreptul garantat al inculpatului de a beneficia de reducerea cu 1/3 a pedepsei penale în cazul acceptării examinării cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, pedeapsa închisori pe un termen de un an, care va contribui efectiv la conștientizarea de către el a faptelor comise, prevenind comiterea lor pe viitor, fiind un remediu efectiv pentru restabilirea echității sociale între valorile sociale afectate de acțiunile inculpatului și restricțiile impuse prin lege.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocata Iftodi Elvira în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei în latura pedepsei penale, cu menținerea sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 28 iunie 2022.

În motivare recurentul a indicat că:

- prezenta cauză a fost judecată de către instanțele de judecată în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale;
- inculpatul a recunoscut vina, fiind o circumstanță atenuantă și nu a dus în eroare organul de urmărire penală și instanța de judecată, contribuind în așa mod la descoperirea infracțiunii imputate și examinarea cauzei fără tergiversare;
- inculpatul s-a căit sincer în cele săvârșite;
- inculpatul la momentul săvârșirii infracțiunii avea 19 ani, fiind și circumstanță atenuantă și excepțională conform art.79 Cod penal;
- inculpatul este bolnav de ulcer gastric, având nevoie de îngrijire permanentă și regim de hrană special, aflându-se în penitenciar va suferi;
- instanța de fond corect a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 4, 61, 70 alin. (3¹), 75, 90 Cod penal, luând în considerație toate circumstanțele cauzei precum și personalitatea inculpatului, aplicându-i o pedeapsă echitabilă care va asigura atingerea scopului pedepsei;
- infracțiunea face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave;
- având în vedere atitudinea și conduita inculpatului în cursul procesului penal, prin recunoașterea faptei comise, căinței sincere, starea sănătății și alte circumstanțe, persoana celui vinovat, consideră că scopul pedepsei poate fi atins cu aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Potrivit textului recursului, recurenta, nefiind de acord cu decizia contestată, o critică prin prisma prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. În general, se notează că pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de la prevederile art. 75 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepsei, limitele ei în raport cu circumstanțele agravante și atenuante etc., ținând seama de limitele stabilite în partea specială a Codului.

În prezenta speță, temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare, iar întru desfășurarea concluziilor sale, instanța de recurs va purcede la analiza punctată asupra argumentelor invocate, prin prisma temeiului pentru recurs nominalizat.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde prevederilor art. 7, 61, 70, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, iar pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an, este echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care î-l va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale de același gen.

În conținutul recursului s-a indicat posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, pe care Colegiul o consideră neîntemeiată, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, concluzionând că nu este posibilă aplicarea pedepsei condiționate. Or inculpatul nu este la prima abatere, se află la evidența medicului narcolog, anterior a comis mai multe infracțiuni inclusiv și infracțiuni similare, fiindu-i stabilită pedeapsa și prin suspendarea condiționată a executării pedepsei penale, fapt ce demonstrează că inculpatul nu a conștientizat pe deplin faptele comise și din nou a comis infracțiuni.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că acesta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde. Instanța de apel corect a conchis că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite și, respectiv, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu ar fi proporțională faptelor prejudiciabile săvârșite și persoanei inculpatului.

Criticile formulate de apărătoare în recursul ordinar au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin stabilirea pedepsei cu închisoare reală,

pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar critiquele din recursul înaintat de avocata Iftodi Elvira nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Iftodi Elvira în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 decembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe ȘARAGOV Mihai XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 septembrie 2023.

Președinte

Ion GUZUN

Judecător

Boris TALPĂ

Judecător

Anatolie ȚURCAN

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Ion Guzun, din cauza aflării în concediul de odihnă de la 14 august 2023 și demisiei lui din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Viorica Puica, în conformitate cu prevederile art. 339 alin.(8) Cod de procedură penală.